

ה"ת 24741/05/14 - ענת בנעים, אליהו בנעים נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ה"ת 24741-05-14 בנעים ואח' נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופטת הדס רוזנברג שיינרט
מבקשים
נגד
משיבה
מדינת ישראל
1. ענת בנעים 2. אליהו בנעים

החלטה

1. לפניי בקשה להחזרת תפוסים לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)(נוסח חדש), התשכ"ט-1969.

עיקרי העובדות הנוגעות לעניין-

2. ביום 18/7/13 נערך חיפוש בפיצוציה השייכת למבקשים, המצויה ברחוב גיבורי ישראל בנתניה והמשמשת, בין היתר, להגרלות והימורים מטעם "מפעל הפיס" וה"טוטו" (להלן: "**הפיצוציה**"). החיפוש נערך על רקע חשד כי המבקש 2, בעלה של המבקשת 1, עוסק בסחר בסמים. במסגרת החיפוש במקום תפשה היחידה החוקרת סך של 170000 ₪ במזומן. סך של 8050 ₪ נתפשו על גופו של המבקש 2. בהמשך החקירה, הוטלו עיקולים על חשבונות בנק של המבקשים.

3. כנגד המבקש 2 הוגש כתב אישום המייחס לו תשעה אישומים, שענינם עבירות של הספקת סם מסוכן ללא היתר כדין, סחר בסם מסוכן ללא היתר כדין ועשיית עסקה אחרת בסם ללא היתר כדין. בהתאם לכתב האישום, אם יורשע המבקש 2 בדינו, תבקש המשיבה להכריז עליו כסוחר סמים ולהורות על חילוט רכושו, לרבות סכומי הכסף שנתפשו במזומן בבית העסק ועל גופו של המבקש, חשבון בנק מספר 2848 בסניף 526 בנק דיסקונט ע"ש המבקשת 1, וחשבון בנק מספר 348936/93 בסניף 930 של בנק לאומי.

תמצית טיעוני הצדדים-

4. המבקשים טענו כי יש להורות על החזרת הכספים שנתפשו במזומן ועל השבת הכספים שעוקלו מתוך חשבון הבנק של המבקשת 1, בטענה כי מדובר בכספים שמקורם בפעילות לגיטימית של בית העסק, בפדיון הגרלות והימורים. עוד

נטען מטעם המבקשים, כי החזקת הכספים ע"י המשיבה, משבשת באופן חמור את פעילות בית העסק ופוגעת בפרנסת המבקשים ובני ביתם.

5. המשיבה מתנגדת לבקשה בהפנותה לחזקות המפורטות בפקודת הסמים ובהדגישה כי נוכח הפעילות הבלתי חוקית שקיים המבקש 2, לרבות מתוך בית העסק בו נתפשו הכספים, אין ניתן בשלב מקדמי זה, להפריד בין כספים שמקורם בעסקי סמים לבין כספים חוקיים ויש לראות בכל הסכום שנתפש כרכוש שהושג כתוצאה מעסקי הסמים. הוסיפה וטענה ב"כ המשיבה, כי המבקש לא הציג מסמכים מסודרים המלמדים על מחזור הכספים הנוגע לפעילות בית העסק ואין בידיו לבסס ראיתית מקור חוקי לכספים שנתפשו במזומן ביום 18/7/13.

בדיון שהתקיים בתאריך ה - 23/6/14, הסכימה המשיבה כי סכומים שנכנסו לחשבון הבנק של המבקשת 1, שמספרו 330-348936-93, ואשר מקורם מקצבת ילדים או מבטוח לאומי, לאחר מועד מעצרו של המבקש 2, יוחזרו ע"י המשטרה לחשבון האמור. ניתן תוקף של החלטה שיפוטית להסכמה זו (ר' ע' 10 לפרוטוקול).

המסגרת הנורמטיבית-

6. בהתאם להלכה הפסוקה, בהקשר של תפישת חפץ והחזקתו לאחר הגשת כתב אישום, שומה על בית המשפט להשתכנע כי קיים יסוד סביר להרשעה בעבירה.

בהמשך לכך, על בית המשפט לבחון, בעניינה של הבקשה דנן, האם יש יסוד סביר להניח כי הכספים שנתפשו נתנו כשכר בעד ביצוע העבירה.

לבסוף, על בית המשפט לבדוק כלום קיימת דרך חלופית להשגת מטרת ההחזקה (ראו למשל בש"פ 8353/09 מגאלניק נ' מ"י, סעיף 15 להחלטה).

יסוד סביר להרשעה בעבירה-

7. מוסכם על הצדדים כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות למבקש 2, וכך אף נקבע על ידי בית המשפט שדן בסוגיית מעצרו של המבקש (ראו לדוגמא ע' 8 לפ' ש' 13). בהמשך לכך, ניתן לקבוע כי קיים יסוד סביר להרשעת המבקש בעבירות המיוחסות לו.

מבלי לפרט את מכלול עובדות כתב האישום, אציין כי נטען שהמבקש עשה עסקאות שונות בנוגע לסם מסוג חשיש, סיפק חשיש לאחרים וסחר בחשיש, כל זאת במספר הזדמנויות וללא היתר כדן. באחד המקרים המתוארים בכתב האישום, הליך מכירת הסם האסור התבצע בתוך הפיצוצייה, בה נתפשו סכומי הכסף נשוא בקשה זו (האישום השביעי).

יסוד סביר להניח כי הכספים שנתפשו נתנו כשכר בעד ביצוע העבירה-

8. בהתאם לסעיף 1 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973, "עבירה של עסקת סמים" מוגדרת כ"עבירה לפי פקודה זו שעונשה מאסר עשרים שנים או יותר";

בהתאם לסעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, סחר בסם, הספקת סם ועשיית עסקה אחרת בסם הנן, עבירות שעונשן עשרים שנות מאסר.

וט
מ"ט-89

סעיף 36א לפקודה קובע כדלקמן:

" (א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

(ב) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט".

סעיף 31(6) לפקודה קובע את הדברים הבאים:

(תיקון)

" קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -

(א) כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, יראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה:

(אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים;

(בב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון;

(ב) כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונות של הנידון יראה כרכוש שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפורטים בפסקה (א)".

9. העבירות המיוחסות למבקש הנן עבירות המוגדרות כעבירות של עסקת סמים. מן העובדות המתוארות בכתב האישום, ואשר מוסכם כאמור כי קיימות לגביהן ראיות לכאורה, עולה כי המבקש הפיק או לפחות היה אמור להפיק רווח, מן העבירות שיוחסו לו (ראו למשל סעיף 2 לעובדות האישום הראשון; סעיף 1 לעובדות האישום השלישי; סעיף 2 לעובדות האישום השישי; סעיף 2 לעובדות האישום השביעי).

המסקנה המתבקשת הנה כי ככל שיושע המבקש בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ניתן יהיה להכריז עליו כסוחר סמים. בהמשך להכרזה כאמור, כל רכוש השייך למבקשים ייראה כרכוש של המבקש 2, שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם יוכח כי האמצעים להשגתו היו חוקיים או שהגיע לידי המבקשים לא מאוחר משמונה שנים טרם מועד הגשת כתב האישום.

10. הנטל להפרכת החזקה הקבועה בסעיף 31(6) לפקודה מוטל, כידוע, על הנאשם-המבקש וזאת ברמה של הטיית מאזן ההסתברויות לזכותו. בהקשר זה יוסף, כי לא די, לשם הפרכת החזקה, להצביע על קיומם של מקורות כספיים חוקיים כלשהם, אלא יש להוכיח, ברמה הנדרשת, כי הרכוש הושג באמצעות אותם מקורות חוקיים. כלום השכיל המבקש, בשלב הלכאורי בו עסקינן, להפריך את החזקה במאזן ההסתברויות? לאחר שעברתי על עיקרים מתיק החקירה ועל המסמכים שהוגשו מטעם המבקש, דומני כי יש להשיב בשלילה לשאלה זו וזאת נוכח מכלול הטעמים שיפורטו מטה;

א. בע"פ 10154/01 שושן וסוסן נ' מ"י (פורסם במאגרים), פסק בית המשפט העליון כי:

"מעת שהכספים שסוחר סמים השיג ממקורות שונים התערבבו בכיסו, ואין בידו להוכיח איזה חלק מהם השיג בדרך חוקית, לא ניתן לראותו כמי שנשא את נטל הראיה לסתירת החזקה שכל רכושו הושג על-ידי בעסקי סחר בסם" (ס' 8 לפסק הדין).

ב. המבקש הציג אישור כי קיבל ביום 10/4/13 הלוואה מבנק דיסקונט בסך של 100000 ₪. לא הוצג בפני בית המשפט תצהירים או מסמכים המצביעים על תכליתה של ההלוואה או המלמדים על השימוש שנעשה בכספיה. לפיכך, אין בעצם נטילת ההלוואה כדי להוכיח כי הנה מהווה את המקור לכסף המזומן שנתפש בפיצוצייה. יתרה מכך, לא מן הנמנע, כי נטילת ההלוואה נועדה להלבין כספים שהתקבלו כתוצאה מעסקי הסמים.

ג. המבקשים הציגו מסמכים לפיהם המבקשת 1 רשומה כעוסק מורשה, כבעלים של הפיצוצייה וכזכיינית של מפעל הפיס (נ/1-4), ברם נוכח החזקות שפורטו מעלה, והעובדה שחלק מעסקאות הסמים בוצעו בפיצוצייה, אין במסמכים אלו כדי להפריך את החזקה, לפיה סכום הכסף שנתפש שייך למבקש 1 והושג כתוצאה מעסקת סמים.

ד. המבקשים הציגו העתק מסמך של סרט ביקורת קופה מיום תפישת המזומנים בפיצוצייה (נ/5). מדובר בקטע קצר ביותר, שאינו מפרט את מכלול תקבולי העסק ביום האמור, אולם ממנו עולה כי נכון לתאריך 18/7/13 בשעה 20:12 נתקבלו 7723 ₪ בבית העסק. מאלי ברור, כי אין בהעתק מסמך זה, כדי להוות הסבר מניח את הדעת לתפישת סכום כסף בסך של 178000 ₪ בבית העסק במועד החיפוש.

ה. מן המסמך נ/6, תדפיס חשבון בנק של חשבון 330-348936 ע"ש המבקשת, מחודש יוני 2013, עולה כי עובר למועד החיפוש ב - 18/7/13, היה החשבון ביתרת זכות בסך של כ - 3213 ₪ בלבד. לא הוצגו נתונים המצביעים על הכנסות מסודרות לחשבון טרם התפישה, פרט לקבלת קצבת ילדים. מכאן, שאף במסמך האמור אין כדי להוות בסיס לסתירת החזקה הנוגעת לסכומי הכסף המזומן, שנתפשו בבית העסק.

ו. הוצגו מטעם המבקשים שלושה מסמכים, אשר עניינם דיווח לרשויות המס מאת המועצה להסדר ההימורים בספורט, וזאת בנוגע להכנסות הפיצויה בחודשים אפריל-יוני 2013. מן המסמכים עולה כי בחודש אפריל דווח על הכנסות (עמלות) בסך של 44265 ₪, בחודש מאי דווח על הכנסות בסך של 46693 ₪ ובחודש יוני דווח על הכנסות בסך של 21685 ₪. ממוצע ההכנסות המדווח מנושא ההימורים בספורט בשלושת החודשים שקדמו לתפישה הנו, אם כן, 37547 ₪. אין הלימה בין הסכום המדווח לבין סכומי הכסף המזומן שנתפשו בעת החיפוש ולא ניתן לומר כי המבקשים הוכיחו, לעת הזו, מקור חוקי להשגת כל הסכומים נשוא הבקשה. נוכח עירוב הסכומים הלכאורי, בין כספים שהתקבלו כתוצאה מעסקי הסמים לבין כספי ההימורים בספורט, ובהתחשב בכך ששלב שמיעת הראיות בתיק טרם החל, לא מצאתי כי יש מקום לקבוע בשלב בו עסקינן, שהוכח ברמה הנדרשת, כי שיעור כלשהו מן הכסף שנתפש ביום 18/7/13, הושג ממקור חוקי.

ז. מסקנתי בדבר העובדה, שהמבקשים לא השכילו בשלב זה, לסתור את החזקה הנוגעת לסכומי הכסף שנתפשו בפיצויה, מתחזקת נוכח גרסאות המבקשים בחקירתם.

כך, למשל, מסר המבקש בהודעתו מיום 19/7/13 שעה 04:07, כי הוא עובד כאיש מכירות ב"אופיר סוכנויות" ומשתכר כ - 7000 ₪ נטו בחודש. משנשאל המבקש מפורשות האם יש לו הכנסות נוספות מלבד עבודה זו, השיב בשלילה (ש' 33-37). כשהתבקש המבקש לומר מהן הכנסותיו מהפיצויה, השיב: "אין לי מושג באמת" (ש' 43). המבקש ציין אמנם כי זכה בכמליון ש"ח בלוטו בשנת 96' וכשנה וחצי טרם חקירתו (ש' 45), ברם לא הבהיר מעבר לכך מה עשה בסכומי הכסף הנ"ל וכיצד הם קשורים, אם בכלל, לסכומי הכסף שנתפשו בפיצויה ביום החיפוש. לא למותר להוסיף, כי משנחקר המבקש אודות שיחות ועסקאות סמים שביצע לכאורה מתוך הפיצויה, וזאת ביחס לסכום הכסף שנתפש בפיצויה, מילא את פיו מים ושמר על זכות השתיקה (ר' למשל הודעת המבקש מיום 5/8/13 שעה 10:24, בש' 308-330).

בניגוד לגרסת המבקש, לפיה המבקשת מנהלת את הפיצויה, בעוד הוא עובד ב"אופיר סוכנויות", הרי שמגרסת המבקשת עולה כי המבקש הוא שמנהל את הפיצויה (הודעתה של המבקשת מיום 31/7/13 13:15, ע' 1 בש' 6). כשנשאלה המבקשת מהו מחזור הכספים החודשי של הפיצויה, השיבה שאיננה יודעת (שם, ע' 2 ש' 1-2).

ח. לא למותר להוסיף, כי בחומר החקירה קיימות אינדיקציות מוחשיות לעירוב כספים בין עסקי הסמים לבין חשבונות הבנק נשוא בקשת החילוט מטעם המשיבה (ראו תמלילי האזנות סתר, מספר שיחה 2521 מיום 17/7/13, מספר שיחה 1741 מיום 8/7/13). עובדה זו מהווה שיקול נוסף כנגד קבלת הבקשה להחזרת סכומי הכספים שנתפשו במזומן בפיצויה.

11. נוכח מכלול הנימוקים והראיות שהובאו עד כה, אני קובעת כי קיים, לעת הזו, יסוד סביר להניח שהכספים שנתפשו

נתנו כשכר בעד ביצוע העבירה. מדובר בשלב מקדמי, טרם שמיעת ראיות כלשהן בבית המשפט, כאשר יש לזכור, כי המבקשים לא ספקו כאמור בחקירתם כל הסבר מפורט למקור הכספים שנתפשו, ולפיכך הגרסה שהוצגה בדיון שבפניי לא נבחנה כדבעי וממילא גם לא נחקרה. בית המשפט הדן בתיק העיקרי יוכל לקבוע ממצאים סופיים באשר לסתירת החזקות הקבועות בחוק, לאחר שמיעת מכלול הראיות ועיבודן בדרך של חקירה נגדית. בשלב הלכאורי בו עסקינן, אין ביכולתי לקבוע כי הוצבה תשתית ראיתית, ברמת ההוכחה הנדרשת, היכולה להוות בסיס מספק לסתירת החזקות הנובעות מפקודת הסמים המסוכנים והנלמדות מעירוב הכספים שבוצע בפועל, בין כספי עסקות הסמים, לבין כספים חוקיים של המבקשים.

בחינת קיומה של דרך חלופית להשגת מטרת ההחזקה-

12. בהתאם להלכה הפסוקה, אף לאחר שקבע בית המשפט כי קיים יסוד סביר להרשעת המבקש בעבירה וקיים יסוד סביר להניח כי התפוסים נתנו כשכר בעד ביצוע עבירה, שומה על בית המשפט לבחון כלום קיים אמצעי אשר יבטיח אפשרות של חילוט עתידי, תוך פגיעה פחותה בזכותו החוקתית של בעל הרכוש ליהנות מקניינו.

מלאכת החיפוש אחר האמצעי החלופי האמור הינה, פרי איזון, המעמיד על כפות המאזניים את האינטרס הציבורי אל מול האינטרס הפרטי של בעל הרכוש, באופן אשר יבטיח כי הפגיעה בזכותו של בעל הרכוש התפוס לא תהא בלתי מידתית (ראו למשל החלטת כב' השופטת ארבל **בבש"פ 5550/08 חי שמעון נ' מ"י (פורסם במאגרים)**)).

13. בשים לב לכך, שהתפוסים נשוא הבקשה, הנם סכומי כסף מזומן וכספים שנטלו מחשבון בנק הרשום ע"ש המבקשת, אני מורה כי ניתן יהיה להשיבם למבקשים כנגד הפקדת ערבות בנקאית בלתי מותנית לטובת המדינה, בסכום השווה לסכומי הכסף שנתפשו ע"י המשטרה, וזאת כדי להבטיח שהמשיבה תוכל לבקש לחלטם בסיומו של ההליך הפלילי.

המזכירות תעביר החלטתי לצדדים.

המשיבה תדאג לאסוף את קלסר המסמכים שהוגש על ידה בתיאום עם המזכירות.

ניתנה היום, ח' אלול תשע"ד, 03 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.